USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Michala Bobka a soudců Lenky Kaniové a Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **R. C.**, zastoupen Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou se sídlem Milady Horákové 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2023, č.j. OAM-718/ZA-ZA10-ZA16-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2024, č.j. 56 Az 3/2023 - 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který ji svým rozsudkem ze dne 31. 1. 2024 zamítl.

[2] Žalobce je občanem Turecké republiky a příslušníkem kurdské menšiny. Dne 29. 7. 2022 požádal o mezinárodní ochranu v České republice, jelikož v Turecku se cítí jakožto Kurd diskriminován. Navíc sympatizuje s politickou stranou HDP, která prosazuje zájmy Kurdů, což jenom prohlubuje nesnadnou pozici žalobce ve společnosti. Na mítinku této strany jej měl údajně v roce 2013 napadnout policista. Dle jeho názoru je na Kurdy v Turecku nahlíženo jako na osoby třetí kategorie, které nemůžou mluvit svým rodným jazykem. Je jim zakázáno používat svých vlajek a symbolů na veřejnosti.

[3] Krajský soud ve svém rozsudku uvedl, že ačkoli se žalobce dovolává udělení mezinárodní, respektive doplňkové ochrany ve smyslu § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, jeho argumentace směřovala toliko k aplikaci ustanovení § 12 a § 14a zákona

o azylu. V tomto rozmezí se tedy krajský soud věcí podrobně zabýval. Nejprve uvedl, že se ztotožňuje se skutkovými i právními závěry, ke kterým došel žalovaný. Ojedinělý incident s policistou, který se navíc odehrál před téměř deseti lety, nelze považovat za akt politického pronásledování ve smyslu § 2 zákona o azylu (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41). Krajský soud ve shodě se žalovaným připustil, že vrcholní představitelé strany HDP mohou být vystaveni určitým obtížím, nicméně je velmi nepravděpodobné, že by řadoví členové nebo sympatizanti přitáhli nepříznivou pozornost státních orgánů. O tom ostatně svědčí i skutečnost, že žalobce nebyl ve své vlasti nikdy zadržen ani trestně stíhán. Zároveň platí, že v souvislosti s kurdskou menšinou v Turecku jsou známy případy diskriminace. Ta však není bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, pakliže nedosahuje intenzity pronásledování. Krajský soud taktéž potvrdil stanovisko žalovaného, dle kterého nehrozí žalobci při návratu do vlasti přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Závěrem krajský soud konstatoval, že pokud byla důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany snaha žalobce setrvat na území České republiky, pak měl žalobce využít institutů zakotvených v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Uvedl, že Kurdové jsou v Turecku diskriminováni a perzekvováni. Stěžovatel zároveň namítá, že rozhodnutí žalovaného ani rozhodnutí krajského soudu nezohlednilo možnost udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, dle kterého má být doplňková ochrana přiznána, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Stěžovatel konkrétně uvedl, že z důvodu diskriminace na základě své kurdské národnosti by došlo k porušení práva na ochranu před zásahy do soukromého a rodinného života zakotveného v Úmluvě o ochraně lidských práv a svobod, kterou je Česká republika vázána.

[5] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost **je přípustná**. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodovala specializovaná samosoudkyně. V souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního NSS podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb., v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. Zároveň však platí, že Nejvyšší správní soud není v rámci hodnocení přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. V rámci posouzení přijatelnosti také z povahy věci není místo pro plnohodnotný věcný

přezkum napadeného rozhodnutí, tudíž se v uvedené souvislosti Nejvyšší správní soud omezuje na případy *zjevných* pochybení krajského soudu.

[6] Ve věci stěžovatele se o žádnou z těchto situací nejedná. Kasační stížnost **je** proto **nepřijatelná**.

[7] Problematika údajného nesprávného právního posouzení věci s ohledem na pronásledování kurdské menšiny v Turecku byla již kasačním soudem opakovaně řešena. Z této judikatury vyplývá, že ačkoli postavení Kurdů v Turecku není optimální, nelze bez dalšího tvrdit, že samotnou příslušností k této menšině by byla sama o sobě naplněna intenzita pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, případně vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona (např. rozsudek ze dne 11. 9. 2012, č. j. 4 Azs 34/2011-154, usnesení ze dne 10. 12. 2015, č. j. 9 Azs 250/2015-23, ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018-28, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018-30, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018 - 46, ze dne 14. 1. 2022, č. j. 2 Azs 240/2021 - 27).

[8] Rovněž ani případná diskriminace a potlačování opozice samy o sobě neznamenají, že má určitý žadatel právo na udělení mezinárodní ochrany, pakliže u něj není žádný další azylově relevantní důvod. Jak již konstatoval NSS v rozsudku ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79: *„Pokud žadatel o udělení azylu není vystaven žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů, resp. nemá z takového pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach, popř. takové skutečnosti ve správním řízení vůbec netvrdí, pak nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., a to i přes skutečnost, že pochází ze země s nedemokratickým a autoritativním režimem, který zásadním způsobem diskriminuje a potlačuje opozici, resp. osoby zastávající odlišné názory.“* Stejně tak ojedinělý incident s policií v zemi původu nelze považovat za akt politického pronásledování ve smyslu § 2 zákona o azylu, což platí tím spíše, pokud žadatel nevyužil reálně dostupných prostředků v zemi původu (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41).

[9] Konečně k údajnému opomenutí žalovaného a rozsudku krajského soudu posoudit situaci stěžovatele z hlediska možnosti udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu je namístě konstatovat, že se jedná o argument, který stěžovatel uplatnil poprvé v kasační stížnosti, a proto argument ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustný. S ohledem na posouzení této otázky žalovaným na str. 6 jeho rozhodnutí se pak rovněž jedná o argument zjevně nesprávný.

[10] NSS proto uzavírá, že v řízení nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v jeho judikatuře řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž kasační soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Krajský soud se při svém posouzení neodchýlil od judikatury; ani se nedopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Proto NSS kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s.

[11] O náhradě nákladů řízení NSS rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS či usnesení ze dne 16. 6. 2021,

č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly. Proto mu NSS náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. června 2024

Michal Bobek
předseda senátu